

MERILA IN KRITERIJI OCENJEVANJA PRI POUKU GEOGRAFIJE

1. KRITERIJI ZA USTNO OCENJEVANJE ZNANJA PRI GEOGRAFIJI

OCENA: **odlično (5)**

Učenec/učenka smiselno razlaga, povezuje in pojasnjuje geografske značilnosti določenega območja. Pri tem ustrezno uporablja geografsko terminologijo, ki jo razume in zna razložiti. Izraža se v celih povedih, slovnično ustrezno, jasno in razumljivo. Pri delu s karto in/ali drugim gradivom (tabele, tematske karte, slikovno gradivo ...) je samostojen/samostojna, iz podatkov zna razbrati bistvene informacije in jih ustrezno pretvoriti v zaključke, ki jih zna utemeljiti, pri tem ne potrebuje nikakršne učiteljeve pomoči. Samostojno razlikuje med vzroki in posledicami posameznih elementov geografskega okolja.

OCENA: **prav dobro (4)**

Učenec/učenka večinoma smiselno razlaga, povezuje in pojasnjuje geografske značilnosti določenega območja. Pri tem večinoma (90%) ustrezno uporablja geografsko terminologijo, ki jo razume, pri razlagi manjšega dela naleti na težave. Izraža se v celih povedih, slovnično ustrezno, večinoma jasno in razumljivo. Pri delu s karto in/ali drugim gradivom je samostojen/samostojna, iz podatkov zna razbrati bistvene informacije in jih ustrezno pretvoriti v zaključke, ki jih zna utemeljiti, pri tem potrebuje učiteljevo pomoč le občasno. Samostojno razlikuje med vzroki in posledicami posameznih elementov geografskega okolja, čeprav pri razlagi le-teh ni vedno nazoren/nazorna in prepričljiv/prepričljiva.

OCENA: **dobro (3)**

Učenec/učenka razlaga geografske značilnosti določenega območja, pri povezovanju in pojasnjevanju posameznih elementov ni samostojen/samostojna. Pri tem večinoma ustrezno uporablja geografsko terminologijo, ki je ne razume v celoti (do 2/3), pri razlagi ni suveren/suverena. Izraža se večinoma v celih povedih, slovnično večinoma ustrezno, občasno nejasno in manj razumljivo. Pri delu s karto in/ali drugim gradivom je samostojen/samostojna, iz podatkov zna razbrati bistvene informacije, pri pretvarjanju v zaključke in utemeljevanju le-teh večkrat potrebuje učiteljevo pomoč. Samostojno zna naštetih vzroke geografskih procesov, pri navajanju njihovih posledic za geografsko okolje naleti na težave. Razlaga brez učiteljeve pomoči ni nazorna in prepričljiva.

OCENA: zadostno (2)

Učenec/učenka razloži le najpomembnejše geografske značilnosti določenega območja, pri povezovanju in pojasnjevanju posameznih elementov ni samostojen/samostojna. Uporaba geografske terminologije je večinoma napačna, je večinoma ne razume (le polovico), pri razlagi ni suveren/suverena. Izraža se nepovezano, ne tvori povedi, slovnično manj ustrezno, nejasno in največkrat nerazumljivo. Pri delu s karto in/ali drugim gradivom potrebuje stalno pomoč učitelja. Iz podatkov zna razbrati informacije le ob pomoči učitelja. Vzroke geografskih procesov le prepozna.

OCENA: negativno (1)

Če učenec/učenka ne dosega minimalnih standardov znanja, je ocenjen/ocenjena z negativno oceno (1).

Kriteriji ustnega ocenjevanja znanja so izdelani na podlagi standardov znanja, predpisanih z učnim načrtom za geografijo v osnovni šoli.

2. OPISNI KRITERIJI IN OCENJEVALNE STOPNJE ZA OCENJEVANJE GEOGRAFIJE

OCENE KRITERIJI	5	4	3	2	1
RAZUMEVANJE	Vpogled v vse geografske pojme, pojave in procese.	Vpogled v večino geografskih pojmov, pojavov in procesov.	Predstava o nekaterih geografskih pojmih in procesih.	Pomanjkjivo razumevanje temeljnih geografskih pojmov, pojavov in procesov.	Ni razumevanja temeljnih geografskih pojmov, pojavov in procesov.
RAZLAGA	Jasna, koherentna, nedvoumna.	Razumljiva, ustrezna.	Približna, z napakami.	Pomanjkjiva.	Je ni.
PRIMERI	Originalni, ilustrativni.	Lastni, ustrezni.	Lastni, deloma ustrezni ali povzeti.	Pomanjkjivi.	Jih ni ali so neustrezni.
ARGUMENTI	Originalni in prepričljivi.	Lastni, ustrezni.	Lastni, deloma ustrezni ali povzeti.	Pomanjkjivi.	Jih ni ali so neustrezni.
PREDSTAVITEV	Prepričljiva, jasna, celostna, kompleksna, samostojna.	Jasna, celostna.	Zatikajoča, nepopolna in vsebuje bistvo.	Pomanjkjiva ali kaotična.	Je ni ali je kaotična.

3. KRITERIJI ZA OCENJEVANJE DRUGIH AKTIVNIH OBLIK DELA (seminarske naloge, referati, poročila, projektne naloge, predstavitve držav, krajev, posameznih geografskih pojavov)

KRITERIJI	MOŽNE TOČKE
Upoštevanje roka za oddajo	1t Učenec* odda nalogo/osnutek/projekcijo v dogovorjenem roku.
	0t Učenec zamudi rok oddaje. Učenec naloge ne odda.
Uporaba različnih virov in literature	2t Uporablja različne vrste virov (vsaj 3) in ustrezno slikovno gradivo.
	1t Uporablja dva ali manj različna vira.
	0t Uporablja le vire, ki jih uporablja pri pouku geografije (učbenik). Viri niso navedeni. Viri so neustrezno navedeni (npr »internet«, »učbenik«, ipd),
Izbira podatkov in interpretacija	3t Podatki so <u>popolnoma</u> ustrezni, razvrščeni po pomembnosti ter smiselno povezani in utemeljeni. Učenec uredi in uvrsti bistvene podatke v celoto z uporabo ključnih besed. Uporabljeni primeri so ustrezni, nazorni in zanimivi.
	2t Podatki so <u>večinoma</u> ustrezni, razvrščeni po pomembnosti, povezani in po večini utemeljeni. Učenec uredi in uvrsti bistvene podatke v celoto z uporabo ključnih besed. Uporabljeni primeri so ustrezni.
	1t Podatki so <u>ponekod neustrezni</u> in/ali niso razvrščeni po pomembnosti. Učenec večine podatkov ni smiselno povezal in/ali utemeljil. Učenec uredi podatke v celoto, ključnih besed ni. Uporabljeni primeri so le delno ustrezni ali pa jih ni.
	0t Podatki so <u>povsem neustrezni</u> . Učenec podatkov ni smiselno povezal in utemeljil. Podatki niso urejeni v smiselno povezano celoto, ključnih besed ni. Primerov ni.
Grafična in pisna podoba izdelka	2t Učenec upošteva vsa dogovorjena navodila za oblikovni del predstavitve. Besedilo je ustrezno dopolnjeno s slikovnim in ostalim gradivom (fotografije, preglednice, grafi, zemljevidi, ipd).
	1t Učenec le delno upošteva dogovorjena navodila za oblikovni del predstavitve. Slikovno in ostalo gradivo vedno ne dopolnjujeta besedila.
	0t Učenec večkrat ne upošteva dogovorjenih navodil za oblikovni del predstavitve. Slikovno in ostalo gradivo ne dopolnjujeta besedila.
Predstavitvev – nastop	3t Vsebina se <u>popolnoma</u> ujema z naslovom teme in je predstavljena v ustreznem časovnem zaporedju. Učenec upošteva pravopisna pravila v skladu z učnim načrtom. Razvidna je učenčeva samostojnost, ustvarjalnost in inovativnost. Predstavitvev je v okviru dogovorjenega časa.
	2t Vsebina se <u>večinoma</u> ujema z naslovom in je <u>večinoma</u> predstavljena v ustreznem časovnem zaporedju. Učenec upošteva pravopisna pravila, pričakovana v skladu z učnim načrtom, vendar se pri tem pojavljajo manjše napake. Iz predstavitve ni vedno mogoče razbrati učenčeve samostojnosti in ustvarjalnosti. Predstavitvev je v okviru dogovorjenega časa.
	1t Vsebina se večkrat ne ujema z naslovom in je večkrat predstavljena v neustreznem časovnem zaporedju. Učenec upošteva pravopisna pravila, pričakovana v skladu z učnim načrtom, vendar se pri tem pojavljajo pogostejše napake. Iz predstavitve ni mogoče razbrati učenčeve samostojnosti in ustvarjalnosti. Predstavitvev je predolga ali prekratka.
	0t Vsebina se ne ujema z naslovom. Predstavitvev ni oz. učenec ne opravi predstavitve.

*Beseda učenec se nanaša na oba spola.

4. KRITERIJI ZA OBLIKOVANJE OCENE PRI PISNEM OCENJEVANJU ZNANJA

odlično (5)	prav dobro (4)	dobro (3)	zadostno (2)	nezadostno (1)
100% - 91%	90 – 79%	78% - 63%	62% - 47%	46% - 0%

Opomba: *Število točk se določi ob konkretnem izdelku pisnega preverjanja znanja.

5. SPREMINJANJE IN DOPOLNJEVANJE KRITERIJEV OCENJEVANJA

Učitelj si pridružuje pravico do **spreminjanja** in **dopolnjevanja kriterijev** ocenjevanja znanja v kolikor je to potrebno ali nujno. Učenci so s spremembami seznanjeni vsaj 7 dni pred ocenjevanjem znanja. Kriteriji ocenjevanja so učencem celo šolsko leto dostopni v MsTeams – ekipa GEO.

6. UKREPI V IZJEMNIH SITUACIJAH PRI OCENJEVANJU ZNANJA

V izogib morebitnim kršitvam, ki bi se lahko pojavile pri postopku ocenjevanja se učence pred vsakim ocenjevanjem seznanijo z naslednjimi sklepi:

V primeru **kršitev učenca** pri pisnem ocenjevanju znanja (kakršnokoli sodelovanje s sošolci, obračanje po razredu, pogovor, ipd) se učenca prvič opozori, drugič pa se mu pisno ocenjevanje odvzame. Pri vrednotenju izdelka ocenimo tisto, kar je učenec napisal do odvzema pisnega ocenjevanja, ne glede na to, koliko časa je učenec pisal pisno ocenjevanje.

Pri uporabi **nedovoljenih pripomočkov** (»plonkov«, ipd) pri pisnem ocenjevanju se učencu odvzame nedovoljeni pripomoček. Učenec lahko nadaljuje s pisanjem pisnega ocenjevanja. Vsebine oz. odgovori, ki so zapisani na nedovoljenem pripomočku, se ne upoštevajo pri vrednotenju pisnega ocenjevanja. Če učenec odda **prazno pisno ocenjevanje**, s tem ne pokaže doseganja minimalnih standardov. Učitelj takšno pisno ocenjevanje ovrednoti z nezadostno oceno. **Nepodpisana pisna ocenjevanja znanja** učitelj ne oceni. **Nečitljivi in nejasni zapisi** so ovrednoteni z 0 točk. Če sta **pravilen in napačen** odgovor zapisana hkrati, je le-ta ovrednoten z 0 točk.

Učenci so po končanem pisanem ocenjevanju le-to dolžni oddati učitelju, da ga lahko oceni. Učitelj vsakokrat preveri, če so vsi učenci oddali pisno ocenjevanje. Če se izkaže, da učenec pisnega ocenjevanja ni oddal oz. ga ne želi oddati, s tem pokaže nedoseganje minimalnih standardov in je ocenjen z oceno negativno. Učenec ne more odkloniti **ustnega ocenjevanja**, če to poteka skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v 9-letni OŠ. Če zavrne ustno ocenjevanje, mu učitelj zastavi vsa predvidena vprašanja. Če učenec na vprašanja ne odgovarja, ne pokaže doseganja minimalnih standardov in je ocenjen z negativno oceno.

Učenec, ki je neopravičeno odsoten na dan napovedanega ustnega ocenjevanja znanja bo ustno ocenjen enkrat v naslednjih štirinajstih dneh. Učenec, ki je upravičeno odsoten na dan napovedanega ustnega ocenjevanja, se dogovori za nov termin ocenjevanja. V primeru ponovne odsotnosti na dan napovedanega ustnega ocenjevanja, sledi obvestilo razredniku, zaradi suma na izogibanje šolskim obveznostim in neupoštevanje dogovorov.

7. NAČINI PRIDOBIVANJA OCEN

PISNO OCENJEVANJE ZNANJA:

Učenci bodo pri geografiji vsaj enkrat v šolskem letu pisno ocenjeni. Z datumi pisnih ocenjevanj bodo seznanjeni ob začetku šolskega leta. Učenci so ocenjeni po preverjanju znanja.

USTNO OCENJEVANJE:

Vsak učenec bo vsaj enkrat v šolskem letu pridobil oceno z ustnim spraševanjem.

DRUGE OBLIKE OCENJEVANJA:

Vključujejo izdelke (npr. plakat, panoramska risba), dejavnosti (npr. učni eksperiment, terenske meritve, anketiranje) in pristne naloge (npr. življenske, praktične, uporabne naloge, učne simulacije idr). Učenci bodo o teh oblikah ocenjevanja obveščeni vsaj 14 dni pred samim ocenjevanjem.

8. ZAKLJUČEVANJE OCEN

Skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v devetletni osnovni šoli ob koncu leta učitelj oblikuje zaključno oceno. Pri oblikovanju zaključne ocene učitelj oceni, v kolikšni meri učenec dosega standarde znanja, opredeljene v učnem načrtu, in upošteva ocene, ki jih je učenec/učenka prejel/a pri predmetu med šolskim letom. Zaključna ocena odraža celostno znanje glede na zastavljene cilje predmeta. Zaključne ocene ne pridobimo z izračunavanjem aritmetične sredine.